

Investigar en educació

2014/2015

Codi: 101655

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	OB	2	A
2500261 Pedagogia	OB	2	A

Professor de contacte

Nom: Montserrat Rodríguez Parrón

Correu electrònic: Montserrat.Rodriguez@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Montserrat Martínez Melo

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquesta assignatura té com a finalitat donar una visió bàsica i aplicada dels enfocaments i dels processos de recerca en educació i de l'obtenció i tractament de la d'informació i la seva anàlisi mitjançant eines informàtiques específiques.

La necessitat i importància de la investigació ha anat augmentant en els darrers anys dins l'àmbit de les Ciències de l'Educació i de les Ciències Socials. Així doncs, aquesta assignatura és de cabdal importància per a configurar el perfil professional del pedagog i l'educador social, en els que una de les funcions fonamentals, enteses aquestes com a conjunt de tasques específiques d'aquests professionals, fa referència a la capacitat d'investigar, avaluar, i innovar; identificant-se concretament en dur a terme una tasca investigadora pròpia del qui ha rebut una formació científica.

D'altra banda, es fomenta la capacitat d'anàlisi, el treball en equip, l'ús de software especialitzat i la interpretació de la informació provinent de les dades produïdes en el sí dels fenòmens socioeducatius, a més de proporcionar coneixements que s'utilitzaran en moltes de les assignatures del currículum on s'analitzen o es desenvolupen recerques pròpies dels seus àmbits específics.

Per la qual cosa queda delimitada clarament la contribució de l'assignatura als perfils professionals a qui va dirigida.

Els objectius que cal assolir es concreten en:

- Afavorir la comprensió dels conceptes i terminologia bàsica de la investigació educativa contemporània, de manera que els estudiants siguin capaços d'interpretar informes de recerca publicats en mitjans especialitzats i puguin accedir, en un futur, a cursos de formació metodològica d'aprofundiment.
- Desenvolupar una actitud positiva, crítica i plural cap a la investigació com a eina de comprensió i millora de la realitat educativa.

- Conèixer i comprendre les característiques fonamentals dels principals mètodes de recerca aplicats al camp de l'educació.
- Valorar les avantatges i limitacions de les metodologies d'enfocament quantitatiu, qualitatiu i mixt.
- Conèixer els principis bàsics que regeixen la presentació dels treballs de recerca.
- Desenvolupar aptituds en el maneig d'un repertori ampli d'estratègies i procediments per a la recollida, anàlisi i interpretació de dades que familiaritzi els estudiants en les tècniques de recerca a l'ús.
- Conèixer les principals eines informàtiques per a l'anàlisi de dades.

Competències

Pedagogia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Identificar plantejaments i problemes educatius, indagar sobre ells: obtenir, registrar, tractar i interpretar informació rellevant per emetre judicis argumentats que permetin millorar la pràctica educativa i formativa.
- Impulsar processos de millora a partir dels resultats obtinguts de les investigacions o de processos de detecció de necessitats

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar estudis descriptius a partir de l'elaboració d'estratègies i instruments per a l'obtenció i registre d'informació quantitativa i qualitativa.
2. Dissenyar estudis descriptius quantitatius i qualitatius a partir de problemes o necessitats
3. Elaborar informes a partir de resultats obtinguts.
4. Formular adequadament problemes i hipòtesis d'investigació en contextos reals o simulats.
5. Identificar les perspectives metodològiques de les investigacions analitzades.
6. Proposar millores a partir d'estudis o investigacions publicades
7. Relacionar els resultats d'investigació amb els processos d'innovació.
8. Valorar les debilitats i fortaleces d'investigacions (informes, articles) a partir dels seus apartats

Continguts

BLOC A (4 ECTS)

La construcció i el desenvolupament del coneixement científic en educació. Epistemologia i metodologia de la recerca:

- L'educació com a coneixement científic
- Paradigmes d'investigació en educació
- Mètodes i dissenys d'investigació
- El procés d'investigació en educació
- L'informe d'investigació
- Comunicar el coneixement científic

BLOC B (8 ECTS)

Tècniques i instruments d'obtenció i registre d'informació qualitatives i quantitatives:

- Principals instruments per al registre de la informació
- Principals tècniques per a l'obtenció d'informació
- Construcció i validació d'instruments

Anàlisi quantitativa de variables socioeducatives:

- Programari per a l'explotació de dades quantitatives
- Variables socioeducatives: característiques i nivells de mesura
- L'estadística en el marc de la investigació científica
- Anàlisi descriptiva de variables categòriques
- Anàlisi descriptiva de variables quantitatives
- Introducció a la inferència estadística
- Correlacions i diferències de mitjanes

Anàlisi qualitativa de variables socioeducatives:

- Característiques de l'anàlisi qualitatiu en el marc de la recerca
- Models d'anàlisi de dades
- El procés d'anàlisi de dades qualitatives en investigació
- Programari per a l'anàlisi de dades qualitatives

Metodologia

Presencial en gran grup:

Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants.

Seminaris i Pràctiques de laboratori:

Espais de treball en grup reduïts (1/3 part del gran grup) supervisat pel professorat on mitjançant anàlisi de dades, anàlisi de documents, resolució de casos o activitats diverses s'aprofundeix en els continguts i temàtiques treballades en el gran grup.

Activitat d'avaluació:

Activitats destinades a la verificació i qualificació dels assoliments a partir de treballs i proves escrites.

Activitat autònoma:

Treball propi per adquirir les competències de manera autoregulada.

Activitat supervisada:

Treball no presencial dirigit a partir de pautes proporcionades pel professorat.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Gran grup	60	2,4	2, 3, 4, 5, 8
Seminaris i Pràctiques de laboratori	30	1,2	1, 2, 3, 7
Tipus: Supervisades			
Activitats supervisades	60	2,4	1, 2, 3, 6
Tipus: Autònomes			
Activitat autònoma	150	6	2, 6

Avaluació

Per poder superar l'assignatura, la nota final ha de ser mínim de 5. Es farà el promig a partir d'una puntuació mínima de 5 en cada activitat d'avaluació de cada bloc.

La nota final es calcularà d'acord a les mitjanes ponderades de les notes de les parts teòriques i pràctiques (del bloc A i bloc B).

En relació al Bloc A la nota mínima per aprovar ha de ser un 5. Es farà el promig a partir d'una puntuació mínima de 5 en cada activitat d'avaluació de cada bloc.

En relació al Bloc B la nota mínima per aprovar ha de ser un 5. Es farà el promig a partir d'una puntuació mínima de 5 en cada activitat d'avaluació.

En quant al treball final de l'assignatura, i donat el seguiment continu que es farà del mateix (bé mitjançant seminaris, bé tutories individualitzades), s'ha d'aprovar amb un mínim de 5 i no serà recuperable.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit del Bloc A i del Bloc B se'ls donarà l'oportunitat de superar la matèria refent a l'activitat o activitats no superades.

Les pràctiques, casos i problemes estaran distribuïts al llarg de tota l'assignatura, temporitzades en la data d'inici de la pràctica i la data de lliurament. La devolució i el seguiment de les activitats que formen part de la qualificació serà inferior a un mes. L'estudiant que vulgui revisar la nota haurà de fer-ho en els 15 dies posteriors a la seva publicació en l'horari de tutories que el professorat té establert per aquesta assignatura i que es consigna en el programa de la mateixa.

El lliurament correcte de les tasques encarregades pel professor/a és requisit imprescindible per poder ser avaluat.

La còpia o plagi de material, tant en el cas de treballs, pràctiques o exàmens, implica una qualificació final de suspès de l'assignatura.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, en cas contrari es considerarà no presentat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
PART 1. TEORIA. Control del temari del Bloc A	10%	0	0	2, 4, 5, 8
PART 1. TEORIA. Control del temari del Bloc B	30%	0	0	1, 2, 3, 6, 7, 8
PART 2. PRÀCTIQUES. Recull de les pràctiques realitzades en el Bloc A	10%	0	0	2, 3, 4, 5
PART 2. PRÀCTIQUES. Recull de pràctiques realitzades al Bloc B	30%	0	0	1, 2, 3
PART 2. Treball grupal que es va elaborant al llarg del curs acadèmic referit als Blocs A i B	20%	0	0	2, 3, 7

Bibliografia

Metodologia

Corbetta, P.(2007). Metodología y Técnicas de Investigación Social. Madrid: McGraw

- Del Rincón, D. et al. (1995). Técnicas de Investigación en Ciencias Sociales. Madrid: Dykinson.
- Gordo, A.J. y Serrano, A. (Coord.) (2008). Estrategias y prácticas cualitativas de investigación social. Madrid: Pearson Prentice Hall.
- Hernández, R.; Fernández, C.; Baptista, P. (2007). Fundamentos de metodología de la investigación. Madrid: McGraw-Hill
- Hernández, R.; Fernández, C.; Baptista, P. (2010). Metodología de la investigación. Madrid. McGraw-Hill (5ªed)
- Leon, O. y Montero, I. (2002). Métodos de investigación en Psicología y Educación. Madrid: McGraw-Hill.
- McMillan, J.H. y Schumacher, S.(2005). Investigación Educativa. Madrid: Pearson-Addison Wesley. (5ªed)
- Quivy, R. y Van Campenhoudt, L. (1999). Manual de investigación en ciencias sociales. México: Limusa
- Van Manen, M. (2003): Investigación educativa y experiencia vivida. Barcelona: Idea Books.
- Sandín, M.P. (2003). Investigación cualitativa en educación. Madrid: McGraw Hill.
- Anàlisi de dades
- Botella et al.(2001). Anàlisis de datos en Psicología I. Madrid. Piràmide.
- Gil, J., Diego, J.L., García, E. y Rodríguez, G. (1997). Estadística básica aplicada a las ciencias de la educación. Sevilla: Kronos.
- Gil, J., Diego, J.L., García, E., y Rodríguez, G. (1997). Problemas de estadística aplicada a las ciencias de la educación. Sevilla: Kronos.
- Hair, J.F., Anderson, R.E., Tatham, R.L. y Black, W.C. (1999). Análisis multivariante. Madrid: Prentice-Hall.
- Levy, J.P. y Valera, J. (2003). Análisis multivariado para ciencias sociales. Madrid: Prentice-Hall.
- Pardo, A. y Ruiz, M.A. (2005). Análisis de datos con SPSS 13. Madrid: Mc Graw Hill.
- Pardo, A. y San Martín, R. (2004). Análisis de datos en Psicología II. Madrid: Pirámide.
- Pérez Juste, R. et al. (2009). Estadística aplicada a la educación. Madrid: Pearson

Al llarg de l'assignatura els professors oferiran a l'estudiant llibres, articles i altres documents per ampliar i/o aprofundir en els diferents temes.